

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NARKOMANLIĞA VƏ NARKOTİK
VASİTƏLƏRİN QANUNSUZ DÖVRIYYƏSİNƏ QARŞI MÜBARİZƏ ÜZRƏ
DÖVLƏT KOMİSSİYASI**

İSTİFADƏ NƏTİCƏLƏRİ:

- Qavrayış təhrifi
- Panika
- Narahatlıq
- Koordinasiya hərəkətinin pişləşməsi
- Reaksiya gecikməsi
- Yuxululuq və depressiya
- Ürək döyüntüsünün artması və infarkt riski

UZUN MÜDDƏTLİ İSTİFADƏ NƏTİCƏLƏRİ:

- Müqavimətin olmaması ümumi xəstəliklər (soyuqdayma, bronxit, və s.)
- İmmun sisteminin zəifləməsi
- Artım pozulması
- Bədəndə anomal hüceyrələrin sayının artması.
- Kişi hormonlarının azalması
- Beyin toxumasının dönməz patologiyası və ağciyər liflərinin məhvini
- Cinsi gücün azalması
- İnfomasiya assimiliyası qabiliyyətinin azalması, qavrayış gecikmələri
- Apatiya, yuxululuq, motivasiya çatışmazlığı
- Xəsiyyət və əhval dəyişiklikləri
- Ətraftı aydın anlaya bilməmək

Narkomanlıq və Narkotik Vasitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının işçisi qrupu

Tel: (+994 12) 498 25 28; (+994 12) 498 82;
(+994 12) 493 12 37
E-mail: info@nmdk.gov.az
Web: www.nmdk.gov.az

Bu buklet nə üçün hazırlanıb

Dünyada narkotiklər haqqında çox danışılır. Bunların bəziləri həqiqətdə, bəziləri isə yox. Həqiqətdə narkotik haqqında eşidiklərinizin çoxunu narkotik satanlar yayar. İslah olmuş keçmiş narkotik satıcıları etiraf edilər ki, narkotiki satmaq üçün hərsəzli dənəşə bilərlər.

Aldanmayın.

Narkotiklərdən uzaq olmaq ətrafinizi, dostlarınızın onlardan qorumaq üçün sizə **Bunları bilməyiniz vacibdir**. Buna görə bəlkə sizin sizindən.

www.nmdk.gov.az

MARIJUANA NƏDİR

Marijuana – çətənə bitkisinin qurudulmuş çiçəkli baş qismından və yarpaqlarından aldə edilən, tütünlə bənzəyən yasılmış və ya qəhvəyi bir maddədir. Marijuana tozu, Kanaf bitkisinin qara və ya qəhvəyi çiçəkli baş qismının toza çevrilmiş halidir.

Həmişə – çətənə bitkisindən hazırlanmış narkotik maddədir. Onun təsiri ortalamə marixuanadan 6 dəfə güclüdür.

Kannabis– hind çətənəsindən hazırlanmış bütün narkotik maddə növlərinin adıdır “həmişə” və “marixuana” daxil olmaqla.

Adlarından asılı olmayaq bütün bu narkotik maddələr halisinoqen maddə hesab olunur. Hansı ki,bəzən maddə insanın ətraf mühiti qəvrəməsinə təsir edir.

Qavramı təhrif edən kimyəvi maddə «TQK»(delta-9-tetra-kidrokannabinol) adlanır.

Son illarda “TQK” ümumi tendensiyasının tərkibinin artırılması müşahidə olunur.

MARIJUANA - DÜNYADA ƏN GENİŞ YAYILMIŞ NARKOTİK MADDƏDIR.

Yalnız Avropada 80,5 milyon insan heç olmasa bir dəfə də olسا, onun dadına baxıb. 23 milyon bir ilə və taxminan 15 milyon hər gün istifadə edir. Marixuananı həmçinin sıqareti içməcə, təkib çəkirlər o, qarışq qida ilə və ya çay kimini istifadə olunur. Marixuana adətən yaşıl, qəhvəyi və ya boz rəngdədir.

İstifadədən bir neçə dəqiqə sonra təsir etməyə başlayır. Bununla bila vasitə bağlı olaraq ürəyin döyüntüsü və koordinasiya zəifləyir.

Marijuana qabulu əqli fəaliyyət üçün ciddi təhlükə olub, insanın daha zəif yaddaş və əqli qabiliyyətə malik olmasına gətirib çıxarıır.

Heyvanlar üzərində aparılan tədqiqatlara görə marixuana istifadəsindən sonra beyin strukturunun pozulması müşahidə olunmuşdur.

MARIJUANANIN ZƏRƏRLİ TƏSİRLƏRİ

Marijuana dərhal reaksiya verir, ürək döyüntüsü, yuxululuq, və nəhayətində depresiyaya gətirib çıxarıır. Bəzi hallarda panika və narahatlıq hissi olur.

Lakin problemlər bununla bitmir. Elmi araşdırmalara görə, “TQK” bədəndə bir həftə və ya daha uzun müddət qalır. Marixuana tüstüsü sıqaret tüstüsündən 50% - 70% daha çox xərçəngə səbəb olan maddələrə malikdir.

Tədqiqatlar nəticəsində məlum olub ki, bir dəfə çətənə istifadəsi beş dəfə ard-arda şəkilən sıqaretdən daha güclü təsir edir.

Marixuana çəkənlər çox vaxt bronxit - tənəffüs yollarının iltihabı kimi xəstəliklərdən əziyyət cəkir. Bu maddələr sizin yalnız fiziki sağlamlığınıza ziyan vurmur.

Marixuana hüceyrələrin quruluşunu dəyişir və deformasiyaya səbəb olur.

Araşdırımlar göstərir ki, marixuana istifadəsindən sonra insanların zehni funksiyaları pişirməyə başlayır. Çətənənin tərkibində olan maddələr beyin sinirlərinə təsir edir və yaddaş pozğunluğuna səbəb olur.

Çətənə narkotikin ele növüdür ki, hüceyrənin anomallı bölmələrinə səbəb olur və ırsı ötürür. Marixuana və ya həmişə istifadə edən hamile qadın, vaxtından evvel və anormal uşaqları dünyaya getirə bilər.

Tədqiqatlar göstərir, ananın narkotik vasitə gəbul etməyi uşaqların anadangelme qüsurla doğulmasına və zənhin inkişafından geri qalmasına səbəb olur. Bəzən uşaqlarda sümük iliyi xərcəngi olmasına risk böyür.